

1

Het nieuws trof de Britse ambassade in Nairobi om halftien op een maandagochtend. Sandy Woodrow incasseerde het, met strakke kaken en vooruitgestoken borst, als een kogel die dwars door zijn verscheurde Engelse hart ging. Staande, dat wist hij naderhand nog. Hij was opgestaan en hoorde toen de interne telefoon overgaan. Hij strekte net zijn hand naar iets uit, hoorde het gezoem, bukte zich over zijn bureau om de hoorn te pakken en zei: *'Woodrow.'* Of misschien: *'Met Woodrow.'* En het was wel zeker dat hij een beetje blafte toen hij zijn naam noemde, dat stond hem nog heel goed bij: zijn stem die klonk als de stem van iemand anders, kortaf: *'Met Woodrow'*, zijn naam waar niets mis mee was, maar zonder de verzachting van zijn bijnaam, Sandy, en gesnauwd alsof hij er een hekel aan had, omdat de gebruikelijke gebedsdienst van de ambassadeur over dertig minuten precies zou beginnen, waarbij Woodrow als kanselier de taak had te bemiddelen tussen een stel vedetten die voor hun speciale belangen allemaal aanspraak maakten op de exclusieve aandacht van de ambassadeur.

Kortom, gewoon een ellendige maandag aan het eind van januari, de heetste tijd van het jaar in Nairobi, een periode van stof en waterschaarste, van bruin gras en schrijnende ogen en

hitte die van de trottoirs sloeg terwijl de jacaranda's, net als alles en iedereen, snakten naar het regenseizoen.

Waarom hij eigenlijk stond, wist hij later niet meer. Normaal gesproken had hij aan zijn bureau moeten zitten, gebogen over zijn toetsenbord, terwijl hij gespannen de richtlijnen uit Londen en de binnenkomende berichten van de andere diplomatieke posten in Afrika doornam. In plaats daarvan was hij opgestaan van zijn bureau voor een niet meer te achterhalen noodzakelijke handeling – zoals het rechthouden van de foto van zijn vrouw Gloria en hun beide zoons, die afgelopen zomer tijdens hun verlof was gemaakt. Het ambassadegebouw stond op een helling en door de aanhoudende verzakking hing alles scheef als je er een weekend niets aan had gedaan.

Of misschien had hij met muskietenspray gespoten naar een Keniaans insect waarvoor zelfs diplomaten niet immuun waren. Een paar maanden eerder had vrijwel iedereen last gehad van 'Keniaanse ogen', veroorzaakt door een vliegje dat, als je het per ongeluk dooddrukte en over de huid uitwreef, ontstekingen en blaren veroorzaakte; je kon er zelfs blind van worden. Hij was aan het spuiten geweest, hij had zijn telefoon horen overgaan, de spuitbus op zijn bureau gezet en de hoorn gepakt: ook een mogelijkheid, want in zijn latere herinnering stond er een rode spuitbus in het UIT-bakje op zijn bureau. Dus: 'Met Woodrow' en de hoorn tegen zijn oor geklemd.

'O Sandy, met Mike Mildren. Goeiemorgen. Ben je alleen, toevallig?'

Mildren, zweterig, te dik, vierentwintig jaar en de privésecretaris van de Britse ambassadeur, kwam uit Essex zoals je aan zijn accent kon horen, dit was zijn eerste post – en natuurlijk werd hij door het lagere personeel Mildred genoemd.

Ja, erkende Woodrow, hij was alleen. Hoezo?

'Er is iets gebeurd, Sandy. Ik vroeg me af of ik even langs kon komen.'

'Kan het niet wachten tot na de dienst?'

'Nee, dat geloof ik eigenlijk niet... nee, dat kan niet,' zei Mildren, gaandeweg met meer overtuiging. 'Het gaat om Tessa Quayle, Sandy.'

Op slag een andere Woodrow, haren overeind, zenuwen ge-

spannen. ‘Wat is er met haar?’ vroeg hij. Zijn stem klonk bedoeld onverschillig, zijn gedachten schoten alle kanten op. O Tessa. O Jezus. Wat heb je nu weer gedaan?

‘Volgens de politie van Nairobi is ze vermoord,’ zei Mildren, alsof hij dat elke dag zei.

‘Volstreekte flauwekul,’ snauwde Woodrow voordat hij zich de tijd had gegund om na te denken. ‘Belachelijk. Waar? Wanneer?’

‘Bij het Turkanameer. De oostelijke oever. Dit weekend. Ze doen diplomatiek over de details. In haar auto. Een noodlottig ongeluk, zeggen ze,’ voegde hij er verontschuldigend aan toe. ‘Ik kreeg het gevoel dat ze het tactvol probeerden te zeggen.’

‘*Wiens* auto?’ vroeg Woodrow heftig – zich verzettend tegen het hele absurde concept – wie, hoe, waar en zijn andere gedachten en gevoelens diep, diep weggeduwd, al zijn geheime herinneringen aan haar verwoed gewist en vervangen door het uitgedroogde maanlandschap van Turkana, zoals hij zich dat herinnerde van een bezoek een halfjaar terug, in het onberispelijke gezelschap van de militaire attaché. ‘Blijf waar je bent, ik kom naar je toe. En geen woord tegen iemand anders, begrepen?’

Behoedzaam legde Woodrow de hoorn op het toestel, liep om zijn bureau heen om zijn jasje te pakken en trok het mouw voor mouw aan. Het was niet zijn gewoonte zijn jasje aan te trekken als hij naar boven ging. Jasjes waren bij het overleg op maandagochtend niet verplicht, laat staan voor een bezoek aan het privékantoor voor een praatje met de mollige Mildren. Maar de ervaring leerde Woodrow dat hij een lange reis voor de boeg had. Niettemin lukte het hem onderweg naar boven te doen wat hij in een crisis altijd deed: door een krachtige wilsinspanning alles in perspectief blijven zien en zichzelf geruststellend voorhouden, zoals hij ook tegen Mildren had gedaan, dat het allemaal wel flauwekul zou zijn. Ter ondersteuning van deze opvatting dacht hij aan de sensationele zaak van een jonge Engelse die tien jaar terug in de Afrikaanse bush aan mootjes was gehakt. Het is natuurlijk een misselijke grap. Het uitleven van een krankzinnige fantasie. Een heethoofdige Afrikaanse politieman uit de woestijn, half getikt van de *bangi*, tuk op aanvulling van zijn schamele salaris dat hij al zes maanden niet heeft ontvangen.

Het recent opgeleverde gebouw waarin hij naar boven ging was strak en goed ontworpen. De stijl ervan beviel hem wel, misschien omdat die qua uiterlijk in overeenstemming was met zijn eigen stijl. Met zijn duidelijk afgegrensde terrein, kantine, winkel en benzinepomp en de schone gangen in gedempte tinten maakte het complex een indruk van zelfstandigheid en stoerheid. Woodrow beschikte op het oog over dezelfde onvolprezen kwaliteiten. Hij was veertig, gelukkig getrouwd met Gloria – en als hij dat niet was, nam hij aan dat hij de enige was die het wist. Als kanselier was hij de tweede man op de ambassade en hij mocht verwachten dat hij, als hij geen stommiteiten beging, op zijn volgende post de eerste man zou zijn van een bescheiden ambassade, waarna hij via een reeks steeds minder bescheiden ambassades de ridderslag zou krijgen – een eer waar hij natuurlijk zelf niet om gaf, maar voor Gloria zou het aardig zijn. Hij had iets van een militair, maar hij was dan ook de zoon van een militair. In zijn zeventien jaar in diplomatieke dienst van Hare Majesteit had hij op zes verschillende ambassades de Britse eer hooggehouden. Maar het gevaarlijke, in verval verkerende, leeggeroofde, bankroete Kenia, voormalig Brits gebied, had meer bij hem losgemaakt dan de meeste andere, hoewel hij zich niet durfde af te vragen in hoeverre dat door Tessa kwam.

‘Zo,’ zei hij agressief tegen Mildren, nadat hij de deur achter zich had dichtgetrokken en vergrendeld.

Mildren had permanent een pruillip. Gezeten aan zijn bureau leek hij een stout dik jongetje dat zijn pap niet wilde opeten.

‘Ze logeerde in de Oase,’ zei hij.

‘Welke oase? Druk je zo nauwkeurig mogelijk uit.’

Maar Mildren was niet zo gemakkelijk van zijn stuk te brengen als Woodrow, gezien Mildrens leeftijd en positie, misschien had verwacht. Hij had aantekeningen in steno gemaakt, die hij nu raadpleegde voordat hij antwoord gaf. Kennelijk staat dat tegenwoordig op het lesrooster, dacht Woodrow hautain. Waar haalt zo’n ordinaire streber als Mildren anders de tijd vandaan om steno te leren?

‘Het is een lodge op de oostelijke oever van het Turkanameer, aan de zuidkant,’ verkondigde Mildren zonder van zijn aantekeningen op te kijken. ‘De Oase. Tessa heeft daar de nacht door-

gebracht en de volgende ochtend is ze vertrokken in een terreinwagen die de eigenaar van de lodge ter beschikking had gesteld. Ze zei dat ze de bakermat van de beschaving wilde zien, driehonderd kilometer verderop naar het noorden. De put van Leakey.' Hij corrigeerde zichzelf. 'Het opgravingsterrein van Richard Leakey. In het nationale park Sibiloi.'

'Alleen?'

'Wolfgang had ook gezorgd voor een chauffeur. Zijn lijk is samen met het hare in de wagen aangetroffen.'

'Wolfgang?'

'De eigenaar van de lodge. Achternaam wordt nog doorgegeven. Iedereen noemt hem Wolfgang. Het schijnt een Duitser te zijn. Kleurrijke figuur. Volgens de politie is de chauffeur op gruwelijke wijze om het leven gebracht.'

'Hoe?'

'Onthoofd. Verdwenen.'

'Wie is verdwenen? Je zegt net dat hij bij haar in de auto zat.'

'Het hoofd is verdwenen.'

Hij had het kunnen weten. 'En hoe zou Tessa zijn gestorven?'

'Een ongeluk. Meer zeggen ze niet.'

'Is ze beroofd?'

'Volgens de politie niet.'

Het feit dat ze niet was beroofd, in combinatie met de moord op de chauffeur, joeg Woodrows fantasie op hol. 'Vertel me precies wat je hebt gehoord,' beval hij.

Mildren steunde zijn bolle wangen met zijn handen terwijl hij opnieuw zijn stenogram raadpleegde. 'Negen uur negentwintig, verzoek van de vliegende brigade op het hoofdbureau van politie in Nairobi om onderhoud met de ambassadeur,' droeg hij voor. 'Uitgelegd dat Z.E. in de stad is voor bezoeken aan ministeries en op zijn laatst om tien uur terug zal zijn. Een efficiënt klinkende wachtcommandant, naam genoemd. Hij zei dat er berichten doorkwamen uit Lodwar...'

'Lodwar? Maar dat is mijlen van Turkana!'

'Daar is de dichtstbijzijnde politiepost,' antwoordde Mildren. 'Een terreinwagen, eigendom van de Oase, een lodge in Turkana, was aangetroffen aan de oostzijde van het meer bij de Allibaai, op de weg naar het complex van Leakey. De inzittenden wa-

ren minstens zesendertig uur dood. Een dode blanke vrouw, doodsoorzaak niet vermeld, een Afrikaan zonder hoofd, herkend als Noah de chauffeur, getrouwd, vier kinderen. Een safarischoen van het merk Mephisto, maat veertig. Een blauw safarivest, maat XL, met bloedvlekken, is op de bodem van de wagen aangetroffen. De vrouw was tussen de vijfentwintig en dertig, donker haar, een gouden ring aan de middelvinger van de linkerhand. Een gouden ketting op de vloer van de wagen.'

De ketting die je om hebt, hoorde Woodrow zichzelf plagerig vragen onder het dansen.

Die heeft mijn grootmoeder aan mijn moeder gegeven op haar trouwdag, had ze gezegd. *Ik draag hem bij alles, ook als je hem niet kunt zien.*

In bed ook?

Dat hangt ervan af.

'Wie heeft ze gevonden?' vroeg Woodrow.

'Wolfgang. Hij heeft over de radio de politie ingelicht en zijn kantoor hier in Nairobi op de hoogte gesteld. Ook over de radio. De Oase heeft geen telefoon.'

'Als de chauffeur geen hoofd meer had, hoe wisten ze dan dat hij het was?'

'Hij had een verbrijzelde arm. Daarom was hij chauffeur geworden. Wolfgang had Tessa zaterdag om halfzes met Noah zien weggrijden, in het gezelschap van Arnold Bluhm. Dat was de laatste keer dat hij ze in leven had gezien.'

Hij las nog steeds voor uit zijn aantekeningen, of deed alsof. Zijn wangen rustten op zijn handen en dat leek hij zo te willen houden, gezien de stugge onbeweeglijkheid van zijn schouders.

'Vertel dat nog eens,' zei Woodrow na een korte pauze.

'Tessa was in gezelschap van Arnold Bluhm. Ze kwamen samen aan bij de lodge, brachten daar de vrijdagnacht door en vertrokken de volgende ochtend om halfzes in de terreinwagen van Noah,' herhaalde Mildren geduldig. 'Bluhms lijk is niet in de terreinwagen aangetroffen; hij is spoorloos. Althans tot nu toe. De politie in Lodwar en de vliegende brigade zijn ter plaatse, maar het hoofdbureau in Nairobi wil weten of we bereid zijn een helikopter te betalen.'

'Waar zijn de lijken nu?' Woodrow gedroeg zich als de zoon

van zijn vader, de militair, efficiënt en praktisch.

‘Niet bekend. De politie wilde ze laten overbrengen naar de Oase, maar daar gaf Wolfgang geen toestemming voor. Hij zei dat zijn personeel dan zou weglopen, gevolgd door zijn gasten.’ Een korte aarzeling. ‘Ze had zich ingeschreven als Tessa Abbott.’

‘Abbott?’

‘Haar meisjesnaam. “Tessa Abbott, per adres een postbus in Nairobi.” Die van ons. Wij kennen geen Abbott, dus heb ik in het archief gekeken en daarin Tessa Quayle, geboren Abbott, aangetroffen. Ik neem aan dat ze die naam gebruikte voor haar hulpverleningswerk.’ Hij bestudeerde de laatste pagina van zijn aantekeningen. ‘Ik heb geprobeerd de ambassadeur te bellen, maar hij is in de stad en het is spitsuur.’ Waarmee hij bedoelde: we zijn hier in het moderne Nairobi van president Moi, waar je bij een lokaal gesprek soms al een halfuur moet luisteren naar *Het spijt me, al onze lijnen zijn bezet, probeert u het later nog eens*, onvermoebaar herhaald door een zelfingenomen vrouw van middelbare leeftijd.

Woodrow stond al bij de deur. ‘En je hebt het verder niemand verteld?’

‘Geen mens.’

‘En de politie?’

‘Ze zeggen van niet. Maar ze staan niet in voor Lodwar en volgens mij kunnen ze ook niet voor zichzelf instaan.’

‘En Justin heeft het bij je weten nog niet gehoord.’

‘Klopt.’

‘Waar is hij?’

‘In zijn kamer, neem ik aan.’

‘Zorg dat hij daar blijft.’

‘Hij is vroeg binnengekomen. Dat doet hij altijd als Tessa op stap is. Wil je dat ik laat weten dat de bijeenkomst niet doorgaat?’

‘Wacht daar nog maar even mee.’

In het volle besef, zeker nu, dat hij een schandaal met windkracht twaalf en ook nog een tragedie het hoofd moest bieden, rende Woodrow aan de achterzijde een trap op met een bordje ‘Geen toegang voor onbevoegden’ en kwam uit op een schemerige gang met een dichte stalen deur, voorzien van een kijkglaasje en een bel. Een camera kreeg hem in beeld terwijl hij op de bel

drukte. De deur werd opengedaan door een tengere vrouw met rood haar, gekleed in spijkerbroek en gebloemde wijde blouse. Sheila, hun nummer twee, spreekt kiSwahili, dacht hij automatisch.

‘Waar is Tim?’ vroeg hij.

Sheila drukte een zoemer in en boog zich over een kastje. ‘Sandy is er en hij heeft haast.’

‘Gun me één minuut,’ riep een sonore mannenstem.

Die werd hem gegund.

‘Alles nu gehéél aan kant,’ meldde dezelfde stem terwijl een volgende deur openknerpte.

Sheila ging opzij en Woodrow liep langs haar heen de kamer in. Tim Donohue, bijna twee meter lang en hoofd Inlichtingen, verhief zich hoog voor zijn bureau. Hij moest het hebben ont-ruimd, want er was geen snipper papier te bekennen. Donohue zag er nog slechter uit dan anders. Woodrows vrouw Gloria beweerde dat hij doodziek was. Vale, ingevallen wangen. Geloken ogen met vergeeld wit en uit slappe, droge rimpeltjes bestaande wallen daaronder. De dunne snor hing in komische wanhoop af.

‘Sandy. Gegroet. Welke bijstand kunnen we je bieden?’ riep hij uit, terwijl hij door zijn dubbelfocusbril op Woodrow neerkeek en zijn macabere grijns liet zien.

Hij komt te dichtbij, herinnerde Woodrow zich. Hij overziet je territorium in vogelvlucht en vangt je signalen op, nog voor je ze hebt laten uitgaan. ‘Tessa Quayle schijnt ergens bij het Turkanameer te zijn vermoord,’ zei hij, uit een rancuneuze behoefte de ander te schokken. ‘Bij een lodge die de Oase heet. Ik moet de eigenaar over de radio spreken.’

Dit leren ze bij hun opleiding, dacht hij. Eerste vereiste: nooit je gevoelens tonen, als je die al hebt. Sheila’s sproetengezicht, afwijzend verstrakt. Tim Donohue nog met die onnozele grijns – maar die grijns had dan ook nooit iets te betekenen.

‘Wát is er gebeurd, beste jongen? Nog eens?’

‘Vermoord. Onbekend hoe, of de politie wil het niet zeggen. De chauffeur van haar terreinwagen is onthoofd. Dat is het verhaal.’

‘Vermoord en beroofd?’

‘Alleen vermoord.’

‘Bij het Turkanameer.’

‘Ja.’

‘Wat had ze daar in jesusnaam te zoeken?’

‘Ik zou het niet weten. Het schijnt dat ze naar Leakey wilde.’

‘Weet Justin het al?’

‘Nog niet.’

‘Zijn er nog andere bekenden van ons bij betrokken?’

‘Dat is een van de dingen die ik wil uitzoeken.’

Donohue ging hem voor naar een geluiddichte communicatiecabine die Woodrow nooit eerder had gezien. Gekleurde telefoons met sleuven voor codekaartjes. Een faxapparaat rustte op wat een olievat leek. Een zenderontvanger bestaande uit groene metalen kasten met ventilatiegaatjes. Er lag een geprinte lijst op. Dus zo fluisteren onze spionnen elkaar toe vanuit onze gebouwen, dacht hij. Bovenwereld of onderwereld? Hij wist het niet. Donohue ging voor de radio zitten, bestudeerde de lijst en draaide met trillende witte vingers aan de knoppen, terwijl hij op plechtige toon zei: ‘ZNB 85, ZNB 85 voor TKA 60’, als een held in een oorlogsfilm. ‘TKA 60, hoort u mij? Over. Oase, hoort u mij, Oase? Over.’

Een luid atmosferisch geknetter werd gevolgd door een uitdagend: ‘Hier Oase. Luid en duidelijk. Wie bent u? Over.’ Met een zwaar Duits accent.

‘Oase, dit is de Britse ambassade in Nairobi, hier is Sandy Woodrow voor u. Over.’

Woodrow steunde met beide handen op Donohues bureau om dichter bij de microfoon te komen.

‘Hier Woodrow, hoofd van de kanselarij van de Britse ambassade. Bent u Wolfgang? Over.’

‘Kanselarij zoals Hitler er een had?’

‘Tweede man op de ambassade. Over.’

‘Oké, meneer de kanselarij, ik ben Wolfgang. Wat is de vraag? Over.’

‘Wilt u zo goed zijn in uw eigen woorden de vrouw te beschrijven die zich in uw hotel als juffrouw Tessa Abbott heeft gemeld. Dat is toch juist? Onder die naam heeft ze zich toch ingeschreven? Over.’

‘Zeker. Tessa.’

‘Hoe zag ze eruit?’

‘Donker haar, niet opgemaakt, lang, tegen de dertig, niet Brits. In mijn ogen niet. Zuid-Duits, Oostenrijks of Italiaans. Ik ben hotelier. Ik kijk naar mensen. En mooi. Ik ben ook een man. Zo sexy als een dier, hoe ze zich beweegt. En kleding alsof je die kon wegblazen. Klinkt dat naar uw Abbott of niet? Over.’

Donohues hoofd bevond zich op enkele centimeters van het zijne. Sheila stond aan de andere kant naast hem. Ze staarden alle drie naar de microfoon.

‘Ja. Dat klinkt naar juffrouw Abbott. Kunt u me zeggen wanneer ze bij uw hotel heeft gereserveerd, en hoe? Ik meen dat u een kantoor in Nairobi hebt. Over.’

‘Dat heeft ze niet gedaan.’

‘Pardon?’

‘Dokter Bluhm heeft gereserveerd. Twee personen, twee huisjes bij het zwembad, een nacht. We hebben maar één huisje vrij, zeg ik tegen hem. Ook goed, dan neemt hij dat, zegt hij. Wat een kerel. Geweldig. Iedereen kijkt naar ze. De gasten, het personeel. Een mooie blanke vrouw, een mooie Afrikaanse dokter. Leuk stel. Over.’

‘Hoeveel kamers zijn er in zo’n huisje?’ vroeg Woodrow, die nog de flauwe hoop had het schandaal te kunnen afwenden dat hem aangrijsde.

‘Een slaapkamer, twee eenpersoonsbedden, niet te hard, lekker verend. Een zitkamer. Iedereen schrijft zich hier in. Geen schuilnamen, zeg ik tegen de mensen. Als mensen zoek raken, moet ik weten wie ze zijn. Dus zo heet ze? Abbott? Over.’

‘Dat is haar meisjesnaam. Over. Het postbusnummer dat ze heeft opgegeven is dat van de ambassade.’

‘Waar is haar man?’

‘Hier in Nairobi.’

‘O jee.’

‘Wanneer heeft Bluhm gereserveerd? Over.’

‘Donderdag. Donderdagavond. Over de radio vanuit Loki. Zegt dat ze vrijdagochtend heel vroeg willen vertrekken. Loki is Lokichoggio. Aan de grens in het noorden. Steunpunt van de hulpverlenende instanties in Zuid-Soedan. Over.’